

P T O L E M . G E O G R A P H .

& his cōsequens, eum qui Cosmographiam tractare uelit, ea loca, quæ per diligentiores obseruationes deprehensa sunt, designationi sūt tanquam fundamenta quædam præsupponere, quæ uero ab alijs tradita sunt, his adaptare, quoisque positiones eorum inuicem, cum ihs, quæ prius fuerunt obseruata tanquam traditionibus certiora, potissimum congruant.

In caput nonum annot.

Docet in hoc capite Ptolemaeus in lustrando orbe aut describenda particulari regione, subiectum in primis aptum fundamentum, & secundum rectam symmetriam ponenda loca, quorum longitudines per defectus solares aut lunares, latitudines uero per organa mathematica inuestigandas sunt. His diligenter obseruatis, licebit deinde connectere & alia loca, quorum positiones in longitudine & latitudine non tam certa ratione sunt deprehense, atque cum prioribus ac certis illis locis, loca illa posteriora & incerta sic adaptare, ut eorum in subiecta descriptione positiones, ueris eorum in terra sitibus quam maxime congruant. Ut si imperator aut princeps aliquis cuperet ex arte describendam Germaniam, quanto ad minus mathematici essent cōstituendi, qui meridianos obseruarent occidentalem & orientalem, tempore eclipsis lunaris. Per initium eclipsis, intellige initium totalis deflectionis, & non initium primi in tenebras illapsus, quod tam ex aetate à pluribus non posset obseruari. Unus itaque obseruaret hic Basileæ, aliis in Holandia, ubi Rhenus mare ingreditur, & hi limitem occidentalem certissimum designare possent. Alij duo statuendi essent ab ortu Germaniae, unus in Vienna Austriae & diuis in Dantisco aut propè, qui limitem designarent orientalem. Quibus habitis, facile intermedio loca subsidio itinerum & elevationum polarium inscribi possent. Itaq; si ueteres talibus obseruationibus suissent usi, idoneam potuissent facere orbis descriptionem. Hipparchus quidem memoratur in paucis ciuitatibus elevationes borealis poli tradidisse, præserit quæ sub eisdem iacent parallelis. Quidam alij post eum & aliqua loca signarunt, que simpliciter sub eisdem sita erant meridianis, id quod ex navigationibus in septentrionem aut austrum collegerūt. Non enim eo tempore plures in orbe fuerunt in mathematica edoti, qui simul in diuersis locis lunares obseruarent

defectiones, à quibus potissimum regionum petenda est longitudo. Aut si fuerunt, mutuam sui cognitionem non habuerūt, nec obseruatas defctiones mutuo cōmunicarunt, sicut postea fūtum est, quando unus in Arbelis, aliis in Carchedone unam & eandem obseruarunt eclipsim. Vbi notandum, Arbelas urbem esse Assyriæ, ubi olim Alexander Magnus stravit exercitu Darij, cuius lōgitudinē Ptolemeus signat gradus 80. Carchedon uero putatur esse Carthago, cuius longitudinē idē Ptolemeus signat gradus 35. Subtractis autem 35. gradibus à 80. gradibus, remanent 45. gradus, qui faciunt tria tempora æquinoctialia, id est, tres horas. Alij tamen per tempora æquinoctialia intelligunt gradus æquatoris, eo quod revolutione æquatoris per raptum primi mobilis, conficiant anni, mensis, dies, noctes, horæ & horarum minutie.

QVOD HISTORIIS NOVISSIMIS magis sit adhærendum, propter mutationes, quæ per tempora accidunt in terra.

Cap. V.

Git̄ descriptionis aggredio, tali forsitan cōtinetur proposito: uerū quum in omnibus locis, quæ nō penitus uel propter magnitudinis excessum, uel quia non semper eodem se habeant modo, deprehensa sunt, semper unūquodq; tempus historiam tanquā certiorē preferre solet: ita etiam in Geographia accidit. Constat enim per ipsas temporum traditiones, multas partes cōtinētis terre, quæ à nobis habitat, nondū propter difficilem magnitudinis peragrationē ad notitiā peruenisse. Quasdā uero nō tales ac seruit esse, eorū culpa qui historias exasperūt fabulosissimas. Nōnullas autem nūc lōge aliter q; olim habere, uel propter particulares earū deuastatiōes, uel etiā immutationes. Vnde necesse est, ut ibi nouissimis temporis nostri traditionibus, penitus quasi adh̄egreamus, obseruātes obiter & historiā antiquę expositiōnem, necnon prædictorum diuinationem, ut liquere possit, quid fide dignum, quidue sit erroneum.

In caput quintum annot.

Ostendit hactenus Ptolemaeus quibus cautelis uti oporteat geographū in regionū descriptione, ut scilicet